

**UCHWAŁA NR XIX/145/2019
RADY GMINY JASŁO**

z dnia 19 grudnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej na lata 2020-2022 – „Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla osób po 65 roku życia”

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 48 ust. 1 i ust. 3 pkt 1, art. 48a ust. 2 i ust. 5 pkt 1 lit. b oraz art. 48aa ust.11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1373 z późn. zm.) **Rada Gminy Jasło uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się program polityki zdrowotnej na lata 2020-2022 - „Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla osób po 65 roku życia”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Środki finansowe na realizację programu w 2020 r. pokryte zostaną z budżetu gminy Jasło z działu 851, rozdział 85195.

§ 3. Upoważnia się Wójta Gminy Jasło do zaciągania zobowiązań związanych z finansowaniem programu w latach 2021-2022 do wysokości 33 000,00 zł. Zobowiązania zostaną pokryte: 1) w 2021 r. w wysokości do 16 000,00 zł z działu 756 – dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej, 2) w 2022 r. w wysokości do 17 000,00 zł z działu 756 – dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jasło.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
Gminy Jasło

Wincenty Ochwat

Załącznik do uchwały Nr XIX/145/2019
Rady Gminy Jasło
z dnia 19 grudnia 2019 r.

GMINA JASŁO

“Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla osób po 65 roku życia”

Okres realizacji projektu

Lata 2020 – 2022

Opracowano na podstawie Rekomendacji nr 1/2019 z dnia 18 września 2019 r. Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w sprawie zalecanych technologii medycznych, działań przeprowadzanych w ramach programów polityki zdrowotnej oraz warunków realizacji tych programów, dotyczących profilaktyki grypy sezonowej w populacji osób w wieku 65 lat i więcej w związku z art. 48 ust. 1 i art. 48aa ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2019 poz. 1373 z późn. zm.)

Jasło, 15.11.2019 r.

Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla osób po 65 roku życia na lata 2020 - 2022

Zdrowie to dla człowieka najcenniejsza wartość i nic nie może jej zastąpić. Każdy z nas sam decyduje o swoim zdrowiu, ponieważ ma na nie bezpośredni wpływ. Światowa Organizacja Zdrowia uważa, że nie należy się koncentrować jedynie na chorobach i próbach ich zwalczania, ale przede wszystkim baczniejszą uwagę zwracać na profilaktykę.

Okres realizacji programu - od sierpnia do lipca, w latach 2020- 2022.

Autorem programu jest Gmina Jasło, ul. Słowackiego 4, 38-200 Jasło

I. Opis problemu zdrowotnego

1. Problem zdrowotny

Grypa jest ostrą chorobą zakaźną układu oddechowego, wywoływaną wirusem grypy, przebiegającą z wysoką gorączką, bólami mięśniowymi oraz ogólnym niedomaganiem i złym samopoczuciem. Jest niebezpieczna i może wywoływać epidemie i pandemie.

Stanowi ona duże zagrożenie dla zdrowia. Wiąże się to ze znacznymi kosztami społecznymi. Zараżenie wirusem grypy następuje drogą kropelkową, a największa liczba zachorowań występuje podczas sezonowych epidemii, powodując ostre objawy uniemożliwiające pracę osobom czynnym zawodowo. Zachorowanie na grypę może także powodować pojawienie się innych chorób jako powikłań. Może również doprowadzić do pogorszenia przebiegu chorób występujących przed zachorowaniem. Powikłania grypy mogą wystąpić ze strony układu oddechowego, układu krążenia, ośrodkowego układu nerwowego oraz ze strony innych narządów.

Infekcje grypowe są szczególnie groźne dla osób w podeszłym wieku. W tej grupie pacjentów są one najczęstszą przyczyną zaostrzeń chorób układu oddechowego, mogą także prowadzić do powikłań ze strony pozostałych układów, w tym układu sercowo-naczyniowego.

Jedną z metod zapobiegania grypie są szczepienia ochronne. Liczne badania wskazują, iż szczepienie jest postępowaniem o wysokim współczynniku efektywności, szczególnie w populacji osób starszych. Stosowanie tej ochrony zmniejsza ilość zachorowań, redukuje liczbę hospitalizacji i ogranicza śmiertelność z powodu grypy i jej powikłań.

2. Dane epidemiologiczne

Grypa powoduje zachorowania w każdej grupie wiekowej (Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że rocznie dotyczyć może 5% - 10% dorosłych i 20% - 30% dzieci). Na całym świecie, szacuje się, że corocznie zachorowania na grypę są przyczyną około 3 do 5 milionów przypadków ciężkich powikłań pogrypowych, a około 250 000 do 500 000 zgonów. Równocześnie jednak dostępne są skuteczne szczepienia ochronne przeciw grypie. W Polsce

sezon wzmożonych zachorowań na grypę trwa od października do kwietnia następnego roku, przy czym szczyt zachorowań przypada między styczniem a marcem. Rejestruje się wtedy od kilkuset do kilku milionów zachorowań na grypę i choroby grypopodobne.

W ramach monitoringu sytuacji epidemiologicznej grypy w roku 2018 zanotowano łącznie 5 421 585 zgłoszeń przypadków zachorowań lub podejrzeń zachorowań na grypę. A od 1 stycznia do 31 października 2019 r. – 3 855 926 zgłoszeń, w tym 382 323 dotyczące osób powyżej 65 roku życia (dane według Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny). W tym samym czasie w województwie podkarpackim zarejestrowano 63 092 zachorowania, z których 7 236 dotyczyło osób starszych (dane Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie). Ponadto w 2018 r. z powodu powikłań pogrypowych zmarło ogółem 48 osób, w tym 28 w wieku powyżej 65 lat. Natomiast do 31 października 2019r. zmarło 150 osób, w tym 78 w wieku powyżej 65 lat.

3. Opis obecnego postępowania

Grypa jest chorobą ogólnospołeczną. W polskim Programie Szczepień Ochronnych szczepienia zaleca się osobom powyżej 65 roku życia (ze wskazań klinicznych i indywidualnych). Jest to powszechnie uznana metoda profilaktyki i kontroli grypy. Skuteczność szczepień określa się na 75-95 % co oznacza, że taki odsetek osób zaszczepionych odpowiednio wcześniej przed sezonem grypowym nie zachoruje na grypę. Nowoczesne szczepionki nie zawierają żywych wirusów grypy, nie mogą więc spowodować zakażenia wirusem i zachorowania. Organizmy osób w starszym wieku po zaszczepieniu zyskują dużą ochronę przed niebezpiecznymi powikłaniami pogrypowymi.

Wprowadzenie szczepień ochronnych pozwala na zmniejszenie liczby hospitalizacji z powodu ciężkiego przebiegu grypy bądź powikłań wymagających leczenia szpitalnego. Szczepienia ochronne nie tylko przyczyniają się do ograniczenia zachorowań i skutków społeczno — ekonomicznych związanych z chorobami zakaźnymi, ale także sprzyjają dalszej poprawie zdrowia społeczeństwa. Dzięki szczepieniom przerwany zostaje łańcuch infekcji. Jeśli wystarczająco dużo osób podda się szczepieniu przeciw grypie uzyskuje się efekt polegający na zapobieżeniu powstawania i rozprzestrzeniania się epidemii grypy. Co pozwala uniknąć w przypadku osób zaszczepionych zwolnień lekarskich z powodu grypy. Jeśli porówna się koszty i korzyści finansowe to okazuje się, że korzyści finansowe przewyższają w znacznym stopniu koszty.

II. Cele programu

1. Cel główny

Poprawa stanu zdrowia osób powyżej 65 roku życia z terenu Gminy Jasło poprzez obniżenie liczby zachorowań mieszkańców na grypę dzięki przeprowadzeniu skutecznych szczepień.

2. Cele szczegółowe:

- przebadanie i zaszczepienie jednorazową dawką w terminie od 1 września do 15 grudnia jak największej liczby osób populacji docelowej,
- zwiększenie dostępności szczepień ochronnych w grupie mieszkańców powyżej 65 roku życia,
- wzrost świadomości mieszkańców w zakresie celowości szczepień.

3. Mierniki efektywności i oczekiwane efekty:

- liczba osób zaszczepionych w ramach programu,
- odsetek osób zaszczepionych w populacji objętej programem,
- popularyzacja profilaktyki,
- bezpośrednie zmniejszenie ryzyka zachorowania na grypę poprzez wykonanie szczepienia dla 15% populacji docelowej w 2020 r.,
- obniżenie kosztów leczenia.

III. Charakterystyka populacji docelowej oraz charakterystyka interwencji, jakie są planowane w ramach programu

1. Populacja docelowa

Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Jasło w wieku powyżej 65 lat. Populacja objęta programem stanowi grupę osób, u których ryzyko powikłań pogrypowych jest większe, a sam przebieg leczenia jest trudniejszy i wymaga większych kosztów. Gmina Jasło liczy obecnie 16491 mieszkańców (stan na 30.09.2019 r.- dane z ewidencji ludności gminy Jasło). Populacja kwalifikująca się do udziału w programie w 2020 r., to 2831 osób. Szacuje się, że do programu w 2020 r. możliwe jest włączenie 425 osób, tj. 15 % populacji, to jest do wyczerpania środków finansowych przeznaczonych na ten cel w budżecie Gminy Jasło na rok 2020. W latach następnych planuje się kontynuację programu przy zwiększeniu liczby osób nim objętych. Wysokość środków finansowych na ten cel będzie corocznie zabezpieczana w budżecie Gminy Jasło.

2. Kryteria kwalifikacji do udziału w programie oraz kryteria wyłączenia z programu

W ramach programu szczepione będą wyłącznie osoby w wieku powyżej 65 lat, zamieszkałe na terenie Gminy Jasło i zakwalifikowane do programu przez lekarza. Szczepienia będą się odbywać według kolejności zgłoszeń. Natomiast wyłączeniu będą podlegać osoby, które nie spełnią powyższych kryteriów, a także te, których nie można zaszczepić, z powodu przeciwwskazań medycznych do podania szczepionki oraz te, które wcześniej zaszczepiły się przeciw grypie w danym sezonie epidemicznym.

3. Planowane interwencje

- kampania informacyjna — w ramach realizacji programu zostanie przeprowadzona kampania edukacyjna informująca o zagrożeniach dla zdrowia, jakie niesie grypa oraz motywująca do skorzystania ze szczepień. Równocześnie zostaną umieszczone informacje na tablicach ogłoszeń w sołectwach i parafiach, w gazecie gminnej i na stronach internetowych.

- rekrutacja osób do programu – kwalifikacja uczestników programu nastąpi na podstawie kolejności zgłoszeń i po przeprowadzeniu badania lekarskiego, uwzględniającego przeciwwskazania do wykonania szczepienia oraz ocenę ryzyka wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych,
- szczepienie zgodnie ze wskazaniami producenta szczepionki — osoba, która została zakwalifikowana do szczepień, będzie wpisana do rejestru uczestników programu. Osoba ta uzyska informacje o sposobie postępowania i konieczności zgłoszenia się do lekarza w przypadku wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Planowany program jest działaniem zgodnym z § 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie priorytetów zdrowotnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 469) oraz ustalonymi przez Wojewodę Podkarpackiego Priorytetami dla regionalnej polityki zdrowotnej województwa podkarpackiego, opracowanymi między innymi na podstawie Mapy Potrzeb Zdrowotnych dla Województwa Podkarpackiego.

4. Sposób udzielania świadczeń w ramach programu

Program realizowany będzie przez Samodzielny Publiczny Miejsko-Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jasle, dla którego Gmina Jasło jest podmiotem tworzącym. Zakład ten wykonuje działalność leczniczą w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2190 z późn. zm.). Jego pracownicy dysponują odpowiednimi kwalifikacjami oraz doświadczeniem w przeprowadzaniu szczepień profilaktycznych.

Szczepienia prowadzone będą pod nadzorem lekarzy, po wcześniejszym badaniach lekarskich kwalifikujących do zaszczepienia się.

Wyboru szczepionki dokona podmiot leczniczy - realizator programu. W programie będą użyte szczepionki przeciw grypie, zarejestrowane i dopuszczone do obrotu w Polsce, uodparniające przeciwko grypie w sezonie 2020/2021 oraz odpowiednio w sezonach objętych programem.

Szczepienie będzie przeprowadzone z zachowaniem wszelkich warunków określonych dla prawidłowego szczepienia.

5. Sposób zakończenia udziału w programie

Udział w programie zostanie zakończony w przypadku:

- braku zgody pacjenta na udział w programie, tj. na wykonanie szczepienia,
- przeciwwskazań medycznych do podania szczepionki,
- poddania się szczepieniu.

IV. Organizacja programu

1. Etapy programu i działania podejmowane w ramach etapów:

- opracowanie programu,
- zlecenie realizacji programu Samodzielnemu Publicznemu Miejsko-Gminnemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Jasle, dla którego Gmina Jasło jest organem tworzącym,

- realizacja programu:

- kampania informacyjna - o możliwości udziału w szczepieniach oraz o potencjalnych korzyściach zaszczepienia się członkowie populacji docelowej zostaną powiadomieni poprzez środki masowego przekazu tj.: internet, tablice ogłoszeń, ogłoszenia w kościołach i itp.

- rekrutacja osób do programu – przeprowadzenie badania lekarskiego dopuszczającego do szczepienia

- realizacja szczepienia wraz z edukacją (w ramach wizyty).

- ocena jakości świadczeń i efektywności programu.

2. Warunki niezbędne do realizacji programu

Szczepienia będą realizowane przez Samodzielny Publiczny Miejsko-Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jasle , spełniający warunki wykonywania szczepień ochronnych. Podmiot ten:

- posiada odpowiedni punkt szczepień na terenie miasta Jasła,

- dysponuje fachowym personelem medycznym tj. co najmniej trzema osobami posiadającymi kwalifikacje zawodowe do realizacji programu.

V. Sposób monitorowania i ewaluacji

1. Monitorowanie

Gmina Jasło na bieżąco będzie sprawowała nadzór nad realizacją programu na podstawie rejestru zgłoszonych osób. W razie konieczności uruchomione zostaną dodatkowe działania informacyjne.

Równocześnie wszyscy uczestnicy programu zostaną poinformowani o możliwości zgłaszania pisemnych uwag do organizatorów programu w zakresie jakości uzyskanych świadczeń.

Po każdym roku realizacji działań programowych zostanie sporządzony raport, analizujący kwestie zgłaszalności oraz jakości świadczeń. Posłuży on do ewentualnej korekty działań w kolejnych latach.

2. Ewaluacja

Ocena efektywności programu będzie przeprowadzona po zakończeniu programu poprzez analizę frekwencji, jakości świadczeń (na podstawie ankiety satysfakcji, którą wypełnią osoby objęte programem), wskaźników zapadalności na grypę i powikłania pogrypowe, hospitalizacji, ocenę ewentualnych czynników zakłócających realizację programu.

VI. Budżet programu

Koszty programu obejmują koszty kampanii informacyjno-edukacyjnej, koszty badania lekarskiego, szczepionek, wykonania szczepienia i konsultacji lekarskiej w razie wystąpienia powikłań, rejestracji oraz prowadzenia ewidencji osób uczestniczących w programie.

1. Koszty jednostkowe

Planuje się, że koszt wykonania świadczenia u jednej osoby nie przekroczy kwoty 30,00 zł i obejmie koszt: badania lekarskiego, szczepionki, wykonania szczepienia, konsultacji lekarskiej w razie wystąpienia NOP, rejestracji oraz prowadzenia ewidencji osób uczestniczących w programie, a także koszty zbierania i przetwarzania informacji związanych z monitorowaniem i ewaluacją.

2. Planowane koszty całkowite

Zaplanowane w budżecie Gminy Jasło na 2020 r. środki na ten cel wynoszą 15 000,00 zł, w tym: koszty kampanii informacyjnej - 1500 zł, koszty badania lekarskiego, rejestracji, szczepionki, zaszczepienia i ewentualnych konsultacji lekarskich 425 osób planowanych do szczepienia x 30 zł – 12750,00 zł, koszty zbierania i przetwarzania informacji związanych z monitorowaniem i ewaluacją – 750,00 zł . Razem: 15000,00 zł.

W latach następnych — 2021- planuje się wysokość kosztów całkowitych na poziomie 16000,00 zł, a w 2022 – na poziomie 17000,00 zł. Wysokość środków finansowych na ten cel będzie corocznie zabezpieczana w budżecie Gminy Jasło. Wielkość ta na kolejny rok może wzrosnąć po analizie potrzeb społecznych i raportu z realizacji działań programowych roku poprzedniego.

3. Źródła finansowania

Szczepienia przeciw grypie nie są finansowane ze środków Ministerstwa Zdrowia, środki w całości pochodzą z budżetu Gminy Jasło.

Program ma charakter otwarty. W razie potrzeby będzie modyfikowany.

VII. Bibliografia

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1373 z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie wzoru programu polityki zdrowotnej, wzoru raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej oraz sposobu sporządzania programu polityki zdrowotnej i raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2476)
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie priorytetów zdrowotnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 469)
4. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1492 z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 z późn. zm.)
6. Dane epidemiologiczne Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny oraz Wojewódzkiej Stacji Epidemiologicznej w Rzeszowie